

Een eerlijk investeringsbeleid nu!

Europese maatschappelijke organisaties eisen een Europees investeringsbeleid dat duurzame ontwikkeling en goede arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden vooropstelt

Met het Verdrag van Lissabon dat in december 2009 in werking is getreden, is de bevoegdheid t.a.v. buitenlandse investeringen verschoven van de 27 lidstaten naar de Europese Unie. De Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement bediscussiëren op dit moment de inhoud en richting van het toekomstige Europese investeringsbeleid. Dit is een cruciaal moment omdat de EU op dit moment bezig is met het uitonderhandelen van vrijhandels- en investeringsovereenkomsten met India, Maleisië, Canada, Mercosur en andere landen en bezig is met het voorbereiden van nieuwe investeringsovereenkomsten met landen als China en Rusland.

Internationale investeringsovereenkomsten verschaffen multinationale ondernemingen het recht om soevereine staten voor internationale arbitragepanelen te dagen. Investeerders en grote advocatenkantoren maken dankbaar gebruik van deze mogelijkheden en kennen geen scrupules als het gaat om het aanklagen van sociale, economische en milieuregels van overheden als het erop lijkt dat die de winstverwachtingen op hun investeringen zouden kunnen schaden. Naar verwachting zal het aantal rechtszaken tussen investeerders en staten in Europa explosief stijgen als Europese beleidsmakers besluiten om zulke vergaande juridische privileges toe te kennen aan buitenlandse investeerders.

Internationale investeringsovereenkomsten vormen een bedreiging voor het overheidsbeleid en het algemeen belang. Onderstaande organisaties doen een klemmend beroep op de Europese instellingen en de regeringen van de Europese lidstaten om te zorgen voor een evenwichtig investeringsbeleid dat ook verplichtingen oplegt aan buitenlandse investeerders en het recht om regels op te stellen t.b.v. het algemeen belang, fatsoenlijk werk, mensenrechten en duurzaamheid.

In het toekomstige gemeenschappelijke Europees investeringsbeleid

- moet in alle af te sluiten investeringsovereenkomsten **verplichtingen voor de investeerder** worden opgenomen, in het bijzonder op het gebied van mensenrechten en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- moeten **meer precieze en striktere juridische formuleringen** worden gehanteerd t.a.v. de rechten van investeerders;
- moet het eenzijdige en schimmige **geschillenbeslechtsmechanisme** tussen investeerders en staten worden **afgeschaft**;
- moet een garantie worden opgenomen dat overheidsmaatregelen die erop gericht zijn om publieke belangen te bevorderen of te beschermen niet aangevochten kunnen worden alsof het om ‘indirecte onteigening’ van investeringen zou gaan;
- moet een duidelijke **sociale en ecologische dimensie** worden opgenomen.

Alle lopende onderhandelingen van de Europese lidstaten inzake **bilaterale investeringsverdragen – de zgn. BITs** – moeten worden opgeschort. **Bestaande BITs moeten grondig worden herzien** om te zorgen dat zij voldoen aan bredere doelstellingen op het gebied van duurzame ontwikkeling, fatsoenlijk werk en sociale rechtvaardigheid.